

Udarbejdet af:	Dato:	Godkendt af:	Dato:
SIKKERHEDSREPRÆSENTANT / SiO		ANSVARLIG ARBEJDSLEDER / SiO	

APV JOURNAL
BEREDSKAB & ULYKKER

Sikkerheds- og sundheds-
bestemmelser ved:
BEREDSKAB & ULYKKER

(ALLE ARBEJDSOPGAVER)

Særlig risici: Ulykker ved uvant arbejde

Udarbejdet af: (Afdeling)

Arbejdssted:

Udarbejdet den: (dag / måned / år)

Revideret den:

APV JOURNAL NR.:

(3 sider)

Sikkerhedsanvisning - Referencedel

Sikkerhedsorganisationen i?

Generelle bestemmelser og vejledende retningslinier: <http://www.arbejdstilsynet.dk> www.retsinfo.dk

Lov	nr. 784	Lov om arbejdsmiljø
At- bekendtgørelser	nr. 33	Anmeldelse af arbejdsulykker m.v. til Arbejdstilsynet.
do	nr. 292	Arbejde med Stoffer og materialer (kemiske agenser), (v/ulykker).
do	nr. 478 + 1101	Arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære. + Hejseredskaber og spil.
do	nr. 302 + 746	Arbejde med kodenummererede produkter. + Brug af personlige værnemid.
do	nr. 201	Kontrol m. arbejdsmiljøet v/risiko for større uheld med farlige stoffer.
do	nr. 518	Sikkerhedsskiltning og anden form for signalgivning.
do	nr. 743 + 289	Indretning af trykbærende udstyr. + Transportabelt trykbærende udstyr.
At- meddelelser	nr. 4.04.16	Arbejde i jord forurenet med sundhedsskadelige kemikalier
do	nr. 4.04.19	Førstehjælp.
do	nr. 6.02.1	Anmeldelse af arbejdsulykker og forgiftningstilfælde.
At- vejledninger	nr. C.0.1	Grænseværdier for Stoffer og materialer.
do	nr. C.0.3	Kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
do	nr. C.0.6	Brand- og eksplosionsfare ved arbejde med brandfarlige væsker.
do	nr. C.0.9	Arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære (Støvekspllosioner).
do	nr. C.0.12	Leverandørbrugsanvisning og tekniske datablad for stoffer og materialer.
do	nr. C.1.3	Arbejde med stoffer og materialer (Beredskabsplaner).
do	nr. D.3.3	Forflytning, løft og anden manuel håndtering af personer.
Indenrigsministeriet	nr. 912	Beredskabsloven. (og tilhørende bekendtgørelser m.v.) (02.10.00)
do	nr. 1055	Lov om beskyttelsesrum. (og tilhørende bekendtgørelser m.v.) (23.12.92)
do	nr. 193	Lov om fyrværkeri. (og tilhørende bekendtgørelser m.v.) (24.05.72)
Miljøministeriet	nr. 753	Lov om miljøbeskyttelse. (25.08.01)
BAR- vejledning	nr. 122001 + 122026	Personligt beskyttelsesudstyr til brand og redningsfolk. + Ved farlige stoffer.
do	nr. 122016 +	Sikring af skade- og uheldssteder. + Tunge løft i redningstjenesten. Pdf-fil
Helpan		Lær førstehjælp til voksne og børn. <i>Illustreret førstehjælpsbog (2006)</i>

De vigtigste regler:

(BAR-Vejledninger se: www.arbejdsmiljobutikken.dk og www.bar-web.dk)

Instruktion: Et passende antal ansatte bør gennemgå kurser i førstehjælp, brand og redning (Civilforsvarskurser).
Ovenstående bekendtgørelser mv. skal være det udpegede redningspersonale bekendt.

(Se også APV for: "Alle arbejdsopgaver, Manuel transport, Maskinel transport samt Beskæring og træfældning, m.fl.")

Formålet med beredskabsplaner er:

1. Få overblik over de mest sandsynlige risici for nødsituationer.
2. Opretholde et fornuftigt beredskab i forhold til de nødsituationer, vi kan komme ud for.
3. At vi regelmæssigt får afprøvet vores beredskab. Herunder løbende kontrol af brand- og redningsmateriel.
4. At sikre en hurtig og korrekt afhjælpning af ulykker/nødsituationer/uheld.
5. At sikre at uheld ikke udvikler sig så der opstår risiko for miljøforurening, smitte- og eksplosionsfarer.
6. At sikre en hurtig og korrekt information til offentligheden (procedure, telefonliste).
7. At sikre igangsættelse af nødplaner for infrastruktur, indkvartering, forsyninger, kommunikation.
8. At sikre et godt samarbejde med kommunen, politiet, civilforsvaret samt brand- og redningsvæsenet.
9. At optimere sikkerheden under nødsituationer m.v. til gavn for arbejdsmiljøet.
10. At forankre beredskabet i organisationen. Dokumentation og udpegning af ansvarlige personer.
11. At overvåge og registrere alle afvigelser i procesforløb og nær ved ulykker.

<p>Fælles for større uheld og katastrofer er, at der straks skal slås alarm på tlf. nr.: 112</p> <p>Alarmen modtages på nærmeste politistation/alarcentral. Benyttes en mobiltelefon går opkaldet til en hovedcentral hvorfra der skal omstilles. Der placeres en vagt (med telefon) ved et mødested, der er aftalt med alarmcentralen, som kan informere redningsfolkene om hvor på arealet ulykken er sket samt vise vej dertil.</p>	<p>Ved alarmopkald oplys da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hvor er det sket? ▪ Hvad er der sket? ▪ Hvor mange er kommet til skade? ▪ Hvorfra der ringes?
---	--

Ulykker/uheld kan af hensyn til indsatsmåden opdeles i følgende 5 områder:

- A. Ulykker på virksomhedens område (interne uheld som ikke berører andre udenfor arbejdspladsen).
- B. Ulykker uden for virksomhedens område (eksterne uheld der kan medføre fare for andre).
- C. Forureningsuheld, ulykker med farlige stoffer og materialer (Akutte miljøuheld).
- D. Sagsbehandling efter ulykken (dokumentation, skadesanmeldelse, SiO, sikkerhedsinstruktion).
- E. Opretholdelse af et beredskab i tilfælde af sygdom blandt personalet.
- F. Psykisk arbejdsmiljø ved ulykker og dødsfald.

(Punkterne A til F uddybes efterfølgende):

Ad. A: Ulykker på virksomhedens område <i>Interne uheld der ikke medføre fare for personer udefra.</i>

Hvis der:

- Er sket ulykker med personskade til følge.
- Er opstået brand eller forurening som ikke umiddelbart kan bekæmpes med egne midler.

Skal man:

- **1. Standse ulykken, sikre uhedsstedet, forebyg at ulykken udvikler sig.**
- **2. Yde livreddende førstehjælp.**
- **3. Slå alarm på tlf. nr.: 112.**
- **4. Yde almindelig førstehjælp.**
- Informere/evakuere personer som er i livsfare.
- Foretage passende nødhjælpsforanstaltninger så skader på bygninger, områder og materiel begrænses mest muligt.
- Informere ledelsen (nærmeste foresatte, jf. telefonliste).
- Når redningsmandskabet/politiet eller ledelsespersoner ankommer følge deres instrukser.

Ad. B: Ulykker uden for virksomhedens område <i>Eksterne uheld der kan medføre fare for andre.</i>

Hvis der:

- Er sket trafikulykke eller arbejdsulykke på befærdede områder.
- Er opstået brud på forsyningsledninger, væltet træer, risiko for nedfaldne tagsten og ledninger, opstået oversvømmelse.

Skal man:

- **1. Standse ulykken, sikre uhedsstedet: afmærkning, sluk brande, afbryd strøm.**
- **2. Yde livreddende førstehjælp.**
- **3. Slå alarm på tlf. nr.: 112.**
- **4. Yde almindelig førstehjælp.**
- Informere ledelsen (nærmeste foresatte, jf. telefonliste).
- Når redningsmandskabet/politiet eller ledelsespersoner ankommer følge deres instrukser.
- Rekvirere mandskab og materiel til udbedring af materielle skader.

Ad. C: Forureningsuheld, akutte ulykker med farlige stoffer og materialer
--

Hvis der:

- Ved uheld/ulykker opstår lækager på et køretøjs brændstoftank.
- Sker udslip og spild af farlige stoffer.
(Se brandvæsenets forureningsvejledning og amtets folder om farlige stoffer).

Skal man:

- **Standse ulykken**, sikre uhedsstedet: katastrofeblink, afmærkning, trafikregulering.
- **Yde livreddende førstehjælp.**
- **Slå alarm på tlf. nr.: 112.** Oplyse om ulykkens karakter samt om hvilket farenummer (FN) og stofidentifikationsnummer (UN) og det pågældende stof har (orange skilt)
- **Yde almindelig førstehjælp.**
- Placere en vagt ved uhedsstedet (afspærre område hvor der er giftudslip)
- Evakuere ved fare for eksplosion eller giftudslip.
- Handle hurtigt i henhold til sikkerhedsforskrifterne for den pågældende godstype. (Husk at spild af farligt gods må ikke berøres).
- Om muligt inddæmme spildet med sand eller jord så det ikke løber i kloakken, havet eller havner i et vandløb/dræn.
- Informere ledelsen og amtets miljøvagt (nærmeste foresatte, jf. telefonliste).

Ad. D. Sagsbehandling efter større ulykker <i>Dokumentation, skadesanmeldelse, SiO og ny instruktion</i>

Samme dag:

- Hurtigst muligt skal miljømyndigheder informeres om ulykkens karakter. (Amtets og kommunens Miljøafdelinger) Denne information gives af indsatslederen.
- Der iværksættes de nødvendige forholdsregler for at sikre mod at ulykken får konsekvenser for andre områder (forsyningsnet og infrastruktur).
- Ved jordforurening følges de særlige krav i miljøloven.
- Ulykken dokumenteres i form af notater om hændelsesforløbet og foto af ulykken til den efterfølgende skadesanmeldelse. Amtets Miljøvagt bistår med opsporing af en ukendt forureningskilde, samt sikring og dokumentation af beviser.
Afgørende for den videre sagsbehandling er, hvorvidt forureneren har foretaget en handling, der er ansvarspådragende. De folk der er først på skadestedet skal vurdere, om det er en forømmelighed der er skyld i uheldet, så det er muligt at drage nogen til ansvar for ulykken.
- Arbejdstilsynet orienteres straks ved alvorlige ulykker med personskade.
- Det aftales i ledelsen hvem der står for information til pressen.

Dagene efter:

- Skadesanmeldelse udfyldes for alle skader til forsikringsselskaber efter virksomhedens interne retningslinier. *Alle skader skal anmeldes!*
- Arbejdsulykker anmeldes til Arbejdstilsynet og arbejdsskadeforsikringen.
- SiG (SiU) gennemdrøfter ulykkens forløb med de involverede personer med henblik på om der eventuelt kan iværksætte nye/ændrede rutiner for at undgå lignende uheld fremover.
- Vurdere indsatsen med henblik på at forbedre beredskabet ved:
 - at give en bedre instruktion
 - at forbedre kommunikation og procedure
 - at udbygge arbejdsmiljøet under beredskabet
 - at vurdere materiellet egnethed samt reservebeholdning af brændstof, grus m.v. samt beredskabslagre med egnet udstyr (særlige beskyttelsesdragter, mad og drikkevarer, tæpper, nød generator ol.)
 - at fremme samarbejdet med andre indsatsgrupper (redningsberedskabet, brand og redningskorps og lignende.)

Ad. E: Beredskab i tilfælde af sygdom blandt personalet.

(tager udgangspunkt i arbejdsopgavernes karakter og samfundsmæssige art)

På lang sigt:

- Uddan personalet så der er flere der kan udføre de livsvigtige opgaver.
- Udarbejd præcise arbejdsbeskrivelser for de livsvigtige arbejdsopgaver.
- Iværksæt evt. samarbejde med tilsvarende virksomhed i området.

På kort sigt (når der opstår pludselig akut mangel på medarbejdere):

- Ved sygdom ring til din arbejdsleder/formand og informer om din sygemelding og evt. varighed.
- Arbejdsleder/formand indsætter/indkalder intern afløser.
- Arbejdsleder/formand iværksætter nødberedskab (bemanning af vigtige poster).
- Der indkaldes afløsere udefra (procedure skal være fastlagt på forhånd).
- Ledelsen holdes løbende orienteret om situationen (jf. telefontavle).

Generelle referencer:

Beredskabsstyrelsen: www.beredskabsstyrelsen.dk

ASF-Dansk Folkehjælp: asf@asf-dansk-folkehjelp.dk Udgiver af håndbog om førstehjælp.

Beredskabs-Forbundet: bf@beredskab.dk

Forlaget Brand & Redningslitteratur: Udgiver håndbogen: Elementær Brandbekæmpelse for alle.

Ad. F: Psykiske forhold ved ulykker og dødsfald:

I tilfælde af alvorlige ulykker og dødsfald bør ledelsen iværksætte tilstrækkelig krisehjælp for at modvirke choktilstand og give de berørte medarbejdere mulighed for fælles social kontakt så hændelsen kan bearbejdes.

Ledelsen bør sammen med medarbejderne finde ud af om de vil holde fri, eller om de hellere vil fortsætte sammen på arbejdspladsen.

Virksomhedens ansatte bør informeres om situationen. I forbindelse med dødsfald bør ledelsen prøve at give mundtligt udtryk for det alle kollegaer føler. I store virksomheder kan det være bedst med en skriftlig information og kun benytte mundtlig orientering til de nærmeste kollegaer til den/de døde eller tilskadekomne. Det handler primært om at formidle følelser.

I den kommende periode efter ulykken bør man være opmærksom på sorgreaktioner blandt kollegaer til den/de afdøde eller tilskadekomne.

Det er vigtigt at forstå at der kan gå lang tid før situationen finder et balanceret leje. Reaktionen i form af sorg, vrede, usikkerhed og tomrum er typiske i tiden efter en alvorlig ulykke.

Genbesættelse af job der er ramt af dødsfald bør ske med finfølelse uden forhastede løsninger. Find en midlertidig løsning hvor kollegaer dækker ind.

Der findes ingen "rigtige" løsninger på en sådan svær situation, som især tester ledelsens menneskelige kvaliteter. Læs f.eks. om Elisabeth Kubler-Ross' sorgmodel, som kan findes på Internettet.

Falck Redningskorps yder psykologisk krisehjælp. I de større kommuner har Pædagogisk Psykologisk Afdeling (PPR) måske også psykologer der kan trækkes på til at yde krisehjælp eller man kan kontakte hospitaler og privat praktiserende psykologer.